

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judecători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Maliga Lilian cu inculpatul Postică Ghenadie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, în cauza penală privindul pe

Postică Ghenadie XXXXX, născut la XXXXXXXX, originar din or. Dubăsari, domiciliat în com. Molovata, r-nul Dubăsari.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 07.03.2015 – 05.08.2015 (prima instanță);
2. 25.08.2015 – 07.06.2016 (instanța de apel);
3. 08.09.2016 – 01.02.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 05 august 2015, Postică Ghenadie XXXX a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) și art. 266 din Cod penal, din motiv că, faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Postică Ghenadie se învinuiește că la data de 30 octombrie 2011, aproximativ la ora 12⁰⁰ min., conducând automobilul de model „VW Transporter” cu n/î DBAF 659, pe drumul din s. Molovata, r-nul Dubăsari în preajma pilonului de energie electrică cu inscripția „Gaz PM 8 M” încălcând regulile de securitate a circulației rutiere a tamponat motocicleta de model

„MT” fără numere de înmatriculare, condusă de către Gavrilaş Vasili XXXXX. În urma tamponării victima Gavrilaş Vasili a suferit leziuni corporale sub formă de fractură deschisă a tibiei stângi, osului pereneu pe stânga, care conform raportului de examinare medico-legală nr. 410D din 21 noiembrie 2011 se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Tot el, Postică Ghenadie la data de 30 octombrie 2011, aproximativ la ora 12⁰⁰ min., după tamponarea motociclistului Gavrilaş Vasili, a părăsit locul accidentului rutier, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

Aceste acțiuni ale inculpatului Postică Ghenadie au fost încadrate prin rechizitoriu în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, după semnele calificative – *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, adică încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a sănătății unei persoane*; cât și în baza art. 266 Cod penal, adică *părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin. (3) Cod penal.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către :

- Procurorul în Procuratura Dubăsari, Russu Sergiu, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Postică Ghenadie XXXXX să fie recunoscut culpabil și condamnat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal și art. 266 Cod penal cu stabilirea pedepselor: - pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal de stabilit o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Pentru infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal de stabilit o pedeapsă sub formă de amendă - 500 unități convenționale.

Conform art. art. 16 alin. (2), 60 Cod penal în legătură cu expirarea termenului de 2 ani de la momentul comiterii crimei prevăzute de art. 266 Cod penal de liberat pe Postică Ghenadie Vasile de răspunderea penală pentru infracțiunea indicată în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:

- instanța de fond nu a analizat nici într-un mod declarațiile și nici nu a apreciat declarațiile inculpatului Postică Ghenadie, chiar dacă acesta a recunoscut vina parțial, explicând că, la 30 octombrie 2011, deplasându-se pe una din străzile din com. Malovata, r-nul Dubăsari, la un moment a observat cum pe drum, în întâmpinare venea o motocicletă cu ataș, care circula haotic. Pentru a evita accidentul a stopat automobilul, însă motociclistul, care s-a dovedit a fi Gavrilaş Vasili, s-a tamponat în partea stângă a barei de protecție față. Ulterior, împreună cu partea vătămată s-au înțeles să înlăture

mijloacele de transport de la fața locului, ceea ce și a făcut, ducând automobilul său la o rudă;

- instanța de judecată nu a inclus în sentință declarațiile depline a expertului Tverdohleb Mihail în care ultimul indică că ambele mijloace de transport la momentul impactului se aflau în mișcare fapt ce determina un șir de concluzii asupra vinovăției lui Postică Ghenadie;

- inculpatul Postică Ghenadie indică că la momentul impactului staționa, însă instanța nu a reflectat concluziile expertului Tverdohleb Mihail și nu a apreciat aceste concluzii prin prisma declarațiilor inculpatului, de altfel instanța nu a apreciat declarațiile inculpatului sub nici o formă determinând repetat concluzia că, sentința este una neobiectivă cu încălcarea mai multor norme de procedură penală;

- Postică Ghenadie nu a telefonat nici la poliție, dar și nici urgența medicală care trebuiau să-i acorde ajutor lui Gavrilaş Vasile, ci încerca prin orice formă să evite răspunderea pentru fapta comisă și să înlăture mijlocul de transport de la fața locului;

- nu se supun nici unei aprecieri raționale nici acțiunile inculpatului Postică Ghenadie efectuate după producerea accidentului, colaborate cu declarațiile făcute instanței de judecată. Inculpatul, care are permis de conducere și respectiv trebuie să cunoască și să respecte cu strictețe Regulamentul Circulației Rutiere, în cel mai sever mod încalcă aceste prevederi ignorând informarea poliției despre accident și solicitarea ajutorului medical unei persoane traumatate în urma accidentului;

- inculpatul Postică Ghenadie declară că nu este vinovat de producerea accidentului, însă nu explică din ce cauză nu a informat poliția despre acest fapt, ba mai mult ca atât înlătură mijlocul său de transport de la locul infracțiunii și nu-l duce la sine acasă, care este amplasată mai aproape de locul infracțiunii, ci îl duce la o rudă pe nume Brașoveanu Sergiu care trăiește cu mult mai departe;

- Postică Ghenadie cunoaștea cert că este vinovat de producerea accidentului și a făcut tot posibilul să ascundă urmele infracțiunii;

- în urma accidentului a fost deteriorat mijlocul de transport a inculpatului, care având poliță de asigurare și cunoștințele necesare, știe că dacă nu este examinat accidentul rutier de poliție, primele de asigurare nu se achită, însă nu a chemat poliția, deoarece știa că este vinovat;

- instanța de fond nu s-a expus și a ignorat majoritatea mijloacelor de probe prezentate de acuzare;

- de către instanță au fost încălcate prevederile art. 394 alin. (3) pct. 2) din Cod de procedură penală, unde este prevăzut că la emiterea sentinței de achitare partea descriptivă urmează să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sensul acuzării;

- instanța de judecată în sentință nici nu descrie aceste probe și respectiv nu le apreciază la dispunerea soluției sale;

- concluziile instanței de judecată precum că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, este una neclară și transparentă, astfel instanța nu determină care elemente ale infracțiunii nu sunt întrunite, lăsând loc de interpretări subiective, împrejurări ce sunt inadmisibile într-un act de justiție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, apelul declarat de acuzatorul de stat a fost admis, casată sentința Judecătorei Dubăsari din 05 august 2015, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost liberat de răspundere penală Postică Ghenadie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, cu încetarea procesului din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 60 Cod penal.

Postică Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite lui Postică Ghenadie a fost suspendată condiționat cu fixarea unui termen de probațiune de 4 ani.

Corpurile delictelor automobilul de model „VW Transporter” cu n/î DB AF 659 și motocicletă de model „MT” fără numere de înmatriculare, au fost restituite proprietarilor.

Au fost admise pretențiile lui Gavrițaș Vasili privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

A fost încasat din contul lui Postică Ghenadie în beneficiul lui Gavrițaș Vasili cu titlu de prejudiciu material, moral și a cheltuielilor suportate pentru tratament suma de 4473, 39 lei, cheltuieli pentru asistența juridică 3800 lei, prejudiciul moral 20000 lei, iar în total 30273, 39 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Astfel, în ședința instanței de apel s-a constatat, că Postică Ghenadie, la data de 30 octombrie 2011, aproximativ la ora 12:00 min., conducând automobilul de model „VW Transporter” cu n/î DBAF 659, pe drumul din s. Molovata, r-nul Dubăsari în preajma pilonului de energie electrică cu inscripția „Gaz PM 8 M” încălcând regulile de securitate a circulației rutiere a tamponat motocicletă de model „MT” fără numere de înmatriculare, condusă de către Gavrițaș Vasili XXXXX. În urma tamponării victima Gavrițaș Vasili a suferit leziuni corporale sub formă de fractură deschisă a tibiei stângi, osului peroneu pe stânga, care conform raportului de examinare medico-legală nr. 410D din 21 noiembrie 2011 se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Accidentul rutier s-a produs ca rezultat al încălcării de către Postică Ghenadie a prevederilor art. 45 din Regulamentul circulației rutiere subpunctul 1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și

reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră.

Tot el, Postică Ghenadie la data de 30 octombrie 2011, aproximativ la ora 12.00 min., după tamponarea motociclistului Gavrilaş Vasili, a părăsit locul accidentului rutier, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că reieșind din probele examinate vina inculpatului Postică Ghenadie este dovedită în afara dubiilor rezonabile, iar acțiunile acestuia just calificate în temeiul art. 264 alin. (3) lit. a) și art. 266 din Cod penal.

A apreciat critic declarațiile inculpatului și argumentele părții apărării, deoarece nu și-au găsit confirmare, fiind combătute prin declarațiile părții-vătămate Gavrilaş Vasili, martorii Postica Valerian, Popa Aliona, Tarchila Ilie, Popa Igor, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30 octombrie 2011, raportul de expertiză medico-legală, etc..

Instanța de apel a reținut ca veridic, obiectiv și pertinent procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30 octombrie 2011, deoarece ofițerul de urmărire penală l-a efectuat pe urme fierbinți, unde în prezența martorilor a efectuat măsurările necesare, stabilind locul infracțiunii (tamponării mijloacelor de transport) după rămășițele mijloacelor de transport implicate cum ar fi, cioburi din sticlă de culoare transparentă și galbenă, mânerul de la ghidonul motocicletei, și urmele de sânge.

Procesul-verbal de cercetare suplimentară la fața locului din 27 decembrie 2011 și din 16 aprilie 2013, instanța de apel le-a apreciat critic, pe care le-a respins ca nepertinente.

Astfel, în procesul-verbal de cercetare suplimentară la fața locului din 27 decembrie 2011, un alt ofițer de urmărire penală indică date imprecise, contradictorii, iar parametrii părții carosabile sunt diminuate de la 7,5 m., (potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului inițial din 30 octombrie 2011) la 4,9 m., indicând pe ambele părți 1,20 m., de acostament, care de fapt verificând anexa fotografică acesta lipsește, or, este un tot întreg, un drum obișnuit de țară.

De asemenea în procesul-verbal de cercetare suplimentară la fața locului din 16 aprilie 2013, un alt ofițer de urmărire penală, ieșind la fața locului unde la 30 octombrie 2011, pe la ora 12⁰⁰ min., s-au tamponat automobilul de model „VW Transporter” cu motocicleta de modelul „MT10”. Deși efectuează cercetarea la fața locului, ofițerul de urmărire penală indică în înscrisul examinat date imprecise, utilizând expresii neclare cum ar fi: „în locurile unde se găsesc intrările în gospodării, drumul creează impresia că-i mai lat „partea carosabilă a drumului variază, însă are o medie de 4,40 m. aproximativ, și permite deplasarea în două sensuri”; „drumul continuă cu o curbă în stânga sub un unghi de aproximativ de 120° vizual”, fără a stabili date obiective și pertinente speței.

A mai reținut instanța de apel că instanța de fond a ignorat prevederile art. 10 alin. (1) lit. b) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că: „Persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, și precum și prevederile art. 40 alin. (1) lit. b) RCR înaintea virării la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și urmează să se deplaseze înainte sau la dreapta, precum și pietonilor.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că Postică Ghenadie, este vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal fapt ce se confirmă prin probele prezente la dosar și anume: procesul verbal de cercetare la fața locului din 30 octombrie 2011, (f. d. 7-10, vol. 1), raportul de expertiză medico-legal nr. 410/D din 21 decembrie 2011, (f. d. 56, vol. 1), precum și declarațiile martorilor Tarchila Ilia, Postica Valerian, Popa Aliona, Popa Igor, Nicolaev Domnica, și declarațiile părții vătămate Gavrilaş Vasili.

Mai relatează instanța de apel că vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate se demonstrează prin întreg materialul probator și anume prin declarațiile părții vătămate Gavrilaş Vasile care a comunicat că, inculpatul i-a propus să înlăture mijloacele de transport de la fața locului. Astfel, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, partea vătămată Gavrilaş Vasili din cauza leziunilor suferite, și anume grave periculoase pentru viață se afla într-o stare foarte gravă, zăcea la pământ și își pierdea cunoștința astfel, încât până la venirea medicilor, martorul Tarchila Ilia i-a aplicat un garou dintr-o centură.

A considerat instanța de apel că inculpatul Postică Ghenadie a acționat contrar prescripțiilor Regulamentului Circulației Rutiere, față de cele întâmplate situației, neavând o justificare rațională, astfel ultimul nu a acordat primul ajutor victimei, abandonând-o, nu a sunat poliția, nici ambulanța, însă a continuat deplasarea cu mijlocul de transport, parcându-1 într-o gospodărie din comuna Malovata, r-nul Dubăsari.

Totodată, instanța de apel a respins ca inadmisibile argumentele inculpatului precum că deplasarea de la locul accidentului cu mijlocul de transport a convenit-o cu Gavrilaş Vasile, care a fost de acord amiabil să soluționeze problema produsă.

Instanța de apel a mai concluzionat că acțiunile lui Postică Ghenadie după producerea accidentului rutier sunt iraționale, or, faptul că, inculpatul Postică Ghenadie deținând permis de conducere respectiv urma să cunoască și să respecte cu strictețe Regulamentul Circulației Rutiere, în cel mai sever mod încălcând aceste prevederi ignorând în acest sens informarea poliției despre accidentul produs, acordarea primului ajutor și informarea organelor de poliție și a serviciului medical persoanei traumatate în urma accidentului.

La stabilirea pedepsei inculpatului Postică Ghenadie, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (1) din Cod penal, conform cărora „Pedepsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor”.

Instanța de apel la stabilirea modului și măsurii de pedeapsă ce urma a fi aplicat față de inculpatul Postică Ghenadie a ținut seama de gravitatea infracțiunii săvârșite care potrivit art. 16 din Cod penal una face parte din categoria celor ușoare, iar alta din categoria celor grave, de persoana inculpatului care este fără antecedente penale, de circumstanțele care atenuează și agravează răspunderea nu s-au stabilit, și de influența pedepsei asupra acesteia.

În ce privește componența de infracțiune prevăzută de art. 266 Cod penal, instanța de apel a stabilit o circumstanță care favorizează situația inculpatului Postică Ghenadie, or, din 30 octombrie 2011 până la 07 iunie 2016 au trecut 4 ani și șase luni, iar potrivit art. 60 din Cod penal, persoana se liberează de răspunderea penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani pentru infracțiuni ușoare.

Prescripția răspunderii penale constă în stingerea dreptului statului de a pedepsi infractorul de a suporta consecințele faptei sale, după trecerea unui anumit interval de timp prevăzut de lege de la data săvârșirii infracțiunii, indiferent dacă aceasta a fost sau nu descoperită ori infractorul – identificat.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de admis parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată în privința încasării daunei materiale, morale și a cheltuielilor de judecată de la Postică Ghenadie în beneficiul părții vătămate și civile Gavrilaş Vasili.

A mai reținut că potrivit înscrisurilor anexate la acțiunea civilă, (f. d. 32-35, 116-120, vol. II), se dovedește faptul că pătimitul Gavrilaş Vasili a suportat cheltuieli în valoare totală de 4473, 39 lei pentru diferite produse medicamentoase ca: bint steril, bandaj, lincomicină, seringi, alprazolam, etc., care au fost prescrise de către medicul curant, potrivit rețetelor anexate la (f. d. 30-31, vol.II).

În circumstanțele stabilite instanța de apel nu are temeii de îndoială în veridicitatea înscrisurilor anexate, probe ce fac dovada temeiniciei pretențiilor reclamantului Gavrilaş Vasili în vederea prejudiciului material cauzat ca rezultat al tratamentului efectuat în legătură cu vătămările suferite ca rezultat al accidentului rutier din 30 octombrie 2011, urmând a fi admise integral cu încasarea din contul inculpatului Postică Ghenadie a sumei de 4473, 39 lei.

Examinând pretenția părții vătămate reclamantul Gavrilaş Vasili, privind recuperarea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că potrivit raportului de examinare medico-

legală nr. 1372D din 08 decembrie 2011, și raportului de expertiză medico-legală nr. 410D din 21 decembrie 2011, medicul legist a stabilit conform datelor medicale, fișa medicală de ambulatoriu a bolnavului Gavrilaş Vasili, precum că a fost internat la 30 octombrie 2011, ora 15¹⁴ min., în secția de reanimare a CNLPMU cu diagnoza, fractura deschisă cominutivă a ambelor oase a gambei stângi, plagă contuză a mâinii stângi. La internare starea bolnavului Gavrilaş Vasili fiind gravă, în cunoștință, apatic, cu eliminări sangvinolente, fiind aplicat aparatul elizarov. În concluzie expertul medico-legist a conchis că, la Gavrilaş Vasili s-a stabilit fractura deschisă a tibiei stângi osului perineu pe stânga, plaga pe mâna stângă care au fost produse cu un obiect contodont și se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață (f. d. 15, 56, vol. I).

Astfel, instanța de apel a conchis că pretențiile lui Gavrilaş Vasili sunt întemeiate și urmează a fi admise integral cu încasarea din contul pârâtului Postică Ghenadie în beneficiul lui Gavrilaş Vasili a prejudiciului moral în valoare de 20000 lei.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că suma de 20000 lei, compensarea pentru dauna morală cauzată părții vătămate Gavrilaş Vasili, este suficientă și din aceste considerente instanța de apel a considerat necesar de încasat dauna morală în proporțiile indicate mai sus, ținându-se cont de faptul că ultimului i-au fost cauzate vătămări grave a integrității corporale, periculoase pentru viață, dureri fizice și retrairi sufletești, ultimul prin acțiunile ilegale ale inculpatului Postică Ghenadie a fost nevoit să se trateze o perioadă îndelungată de timp, suportând cheltuieli din cont propriu, având permanent probleme cu trauma suportată în rezultatul accidentului produs la 30 octombrie 2011, fapt confirmat prin extrasul din fișa medicală din 30 octombrie 2011 - 23 noiembrie 2011, (f. d. 22, din 28 noiembrie 2011 - 23 decembrie 2011, f. d. 23, din 24 aprilie 2012 - 08 mai 2012, f. d. 24, din 26 ianuarie 2012 - 08 februarie 2012, f. d. 25, din 05 iunie 2013 - 18 iunie 2013, f. d. 27, f. d. 122-125, vol. II).

La fel, instanța de apel a admis cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul lui Postică Ghenadie, a sumei de 5800 lei pentru asistență juridică, în confirmate cu bonul de plată seria WL nr. 580805 din 10 martie 2014 în valoare de 3800 lei, (f. d. 36, vol. II), și seria WL nr. 580826 din 24 octombrie 2014, în valoare de 2000 lei, (f. d. 115, vol. II).

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Postică Ghenadie, prin care a solicitat casarea deciziei atacate, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele:

- declarații similare cu cele date de către inculpatul Postică Ghenadie au dat martorii Alexandrov Ion, Brașoveanu Sergiu, Chirilov Oleg;

- raportul de examinare autotehnică nr. 2171 din 05 noiembrie 2012 prin care s-a constatat că viteza de deplasare automobilului de model „VW Transporter” cu n/î DB AF 659, luând în considerație pierderea energiei cinetice, ce a fost consumată la formarea urmei de frânare cu lungimea de 1, 5 m, a constituit 22 km/h, fapt ce demonstrează că Postică Ghenadie a stopat automobilul de model „VW Transporter” pe care îl conducea întru evitarea comiterii accidentului rutier;

- procesele-verbale de verificare a declarațiilor martorilor arată doar faptul că Postică Ghenadie nu a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere, și s-a conformat întru tot Regulamentului de Circulație Rutieră fapt că a stopat mijlocul de transport, pe când Gavrilaş nu a întreprins nicio măsură pentru a evita accidentul rutier;

- procesele-verbale de cercetare la fața locului efectuate în prezența martorilor oculari demonstrează faptul că Postică Ghenadie a oprit mijlocul de transport pe care îl conducea, pe când Gavrilaş Vasili, nu a întreprins careva măsuri pentru a evita comiterea accidentului rutier;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că vinovat de comiterea accidentului rutier se face Gavrilaş Vasili;

- s-a dovedit faptul că Gavrilaş Vasili nu avea dreptul de a conduce motocicletă de model MT – 10, ultimul conducea motocicletă care nu era verificată tehnic și nici nu putea să fie exploatată tehnic, din motivul că nu era înmatriculată, nu avea revizia tehnică, ba mai mult ultimul conducea motocicletă și nu respecta regulile de securitate la trafic, conducea motocicletă fără cască de protecție, transporta pasageri pe ataș, dar nu în ataș după cum este stipulat în Regulamentul Circulației Rutiere încălcând cerințele Regulamentului de Circulație Rutieră și anume pct. 9, 10 alin. (1) lit. b), 10 alin. (3), 45 alin. (1), 45 alin. (2), 83 lit. b), c), 84 lit. b), 119, 120, 121 lit. b);

- accidentul rutier s-a produs ca rezultat a încălcării de către Gavrilaş Vasili a prevederilor art. 45 din Regulamentul Circulației Rutiere;

- Gavrilaş Vasili nu a întreprins măsuri de a stopa motocicletă întru evitarea comiterii accidentului rutier pe când, Postică Ghenadie a stopat mijlocul de transport, întru evitarea accidentului rutier, fapt confirmat și de către Brașoveanu S. și Raportul de expertiză nr. 2171 din 05 noiembrie 2012;

- instanța de apel a emis o decizie de condamnare în lipsa constatării, descrierii și probării acțiunilor concrete a inculpatului;

- a fost emisă o decizie contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a apreciat probele prin prisma art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, dar a pus la baza deciziei de condamnare probe ce nu corespund adevărului;

- a fost încălcat principiul contradictorialității în procesul penal, ca element fundamental al dreptului la un proces echitabil, sub aspectul ignorării totale a argumentelor invocate de partea apărării.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință a depus procurorul Ghervas Iurie în care și-a expus opinia sa asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

La fel, procurorul a indicat că recurentul își motivează exclusiv contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probatoriu nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Respectiv criticile formulate de autor nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii contestate, ca fiind ilegală, or, reaprecierea probelor, soluție propusă de recurent, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursului declarat de recurenți, aceștia invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii, nefiind constatată vinovăția inculpatului*”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că motivul invocat de recurenți nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, recurenții au menționat că decizia instanței de apel urmează a fi casată, întrucât în cauză au fost apreciate eronat probele, a fost încălcat principiul contradictorialității în procesul penal, ca element fundamental al dreptului la un proces

echitabil, sub aspectul ignorării totale a argumentelor invocate de partea apărării, și prin urmare s-a dispus condamnarea lui Postică Ghenadie în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu toate că nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

De asemenea, recurenții nu sunt de acord cu condamnarea lui Postică Ghenadie în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a sentinței prin care inculpatul a fost achitat.

Verificând criticele invocate de avocatul inculpatului și de însuși inculpat, în raport cu actele cauzei Colegiul penal ajunge la concluzia că decizia instanței de apel, privind condamnarea lui Postică Ghenadie în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, urmează a fi menținută fără modificări, aceasta fiind legală și întemeiată, bazată pe probe verificate sub toate aspectele și just apreciate de instanță, care în ansamblu dovedesc cu certitudine existența tuturor elementelor componente de infracțiune incriminate lui Postică Ghenadie prin rechizitoriu.

În continuare, Colegiul penal reține că recurenții critică în cererea de recurs aprecierea probelor, obiectând prin faptul că *„declarații similare cu cele date de către inculpatul Postică Ghenadie au dat martorii Alexandrov Ion, Brașoveanu Sergiu și Chirilov Oleg; instanța de apel a emis o decizie de condamnare în lipsa constatării, descrierii și probării acțiunilor concrete a inculpatului; a fost emisă o decizie contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală; instanța de apel nu a apreciat probele prin prisma art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, dar a pus la baza deciziei de condamnare probe ce nu corespund adevărului”*.

Față de cele ce preced, instanța de recurs amintește că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, dat fiind că întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării reciproce dintre ele.

Însă, cu referire la faptul dacă aprecierea probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs explică părții apărării și inculpatului că la etapa judecării recursului ordinar nu se analizează de instanță conținutul mijloacelor de probă, nu se dă o nouă apreciere materialului probator și nu se stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită

apreciere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice invocate de recurenți, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțe, corectitudinea condamnării inculpatului de învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Totodată, pe aceeași linie de considerente se specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurenți, Colegiul penal, verificând suplimentar materialele dosarului, specifică că judecând apelul instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de condamnare în privința lui Postică Ghenadie în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, care este argumentată și corespunde cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea nominalizată în circumstanțele descrise în actul de sesizare a instanței.

În desfășurarea acestei idei, instanța de recurs specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeuriile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului declarat de procuror, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost liberat de răspundere penală Postică Ghenadie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, cu încetarea procesului din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 60 Cod penal.

Postică Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite lui Postică Ghenadie a fost suspendată condiționat cu fixarea unui termen de probațiune de 4 ani.

Totodată, instanța de apel a considerat corect și faptul prin care au fost admise pretențiile lui Gavrilaş Vasili privind încasarea prejudiciului material, moral și a

cheltuielilor de judecată, fiind încasat din contul lui Postică Ghenadie în beneficiul lui Gavrilaş Vasili cu titlu de prejudiciu material cheltuielile suportate pentru tratament suma de 4473, 39 lei, cheltuieli pentru asistența juridică 3800 lei, prejudiciu moral 20000 lei, iar în total 30273, 39 lei, în rest pretențiile fiind respinse.

Cu privire la criticele subsidiare ale recurenților precum că instanța de apel a dispus *condamnarea arbitrară a inculpatului în baza art. 264 Cod penal, fără a se expune argumentat asupra admiterii sau respingerii unor probe, iar vinovat de comiterea accidentului rutier este anume Gavrilaş Vasili, care a încălcat prevederile art. 45 din Regulamentul Circulației Rutiere*, Colegiul penal le apreciază drept nefondate, întrucât potrivit textului deciziei recurate, se constată că instanța verificând suplimentar probele respective le-a descris în textul hotărârii judecătorești și le-a apreciat după propria convingere, mai mult că ele coroborează cu alte materiale ale cauzei, care demonstrează indubitabil vinovăția lui Postică Ghenadie de cele incriminate.

Față de cele ce preced, instanța de recurs reiterează că instanța de apel corect a dispus admiterea apelului declarat, apreciind argumentele expuse în textul cererii de apel, drept fondate, din motiv că probele anexate la dosar, cert dovedesc faptul că anume inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal în circumstanțele descrise detaliat în rechizitoriu.

Cu privire la motivul recurenților precum că *„raportul de examinare autotehnică nr. 2171 din 05 noiembrie 2012 prin care s-a constatat că viteza de deplasare automobilului de model „VW Transporter” cu n/î DB AF 659, luând în considerație pierderea energiei cinetice, ce a fost consumată la formarea urmei de frânare cu lungimea de 1, 5 m, a constituit 22 km/h, fapt ce demonstrează că Postică Ghenadie a stopat automobilul de model „VW Transporter” pe care îl conducea întru evitarea comiterii accidentului rutier”*, or, potrivit actului de învinuire se constată indubitabil că accidentul rutier s-a produs ca rezultat a încălcării de către Postică Ghenadie a prevederilor pct. 45 din Regulament, subpunctul 1) *„Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră”*, ci nu încălcarea limitei de viteză determinată de regulile circulației rutiere.

Totodată, instanța de recurs apreciază critic și invocarea recurenților precum că *„procesele-verbale de verificare a declarațiilor martorilor arată doar faptul că Postică Ghenadie nu a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere, și s-a conformat întru tot Regulamentului de Circulație Rutieră fapt că a stopat mijlocul de transport, pe când Gavrilaş nu a întreprins nicio măsură pentru a evita accidentul rutier; procesele-verbale*

de cercetare la fața locului efectuate în prezența martorilor oculari demonstrează faptul că Postică Ghenadie a oprit mijlocul de transport pe care îl conducea, pe când Gavrilaş Vasili, nu a întreprins careva măsuri pentru a evita comiterea accidentului rutier”, astfel, deoarece instanța de apel corect a reținut drept probă decisivă anume procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30 octombrie 2011 (f. d. 7 – 13, vol. I), prin care s-a constatat cu certitudine că anume conducătorul automobilului de model „VW Transporter” cu n/î DB AF 659 se face vinovat de comiterea accidentului rutier, or, acesta a fost întocmit de către ofițerul de urmărire penală pe urme fierbinți, unde în prezența martorilor a efectuat măsurările necesare, stabilind locul comiterii infracțiunii după rămășițele mijloacelor de transport implicate cum ar fi, cioburi din sticlă de culoare transparentă și galbenă, mânerul de la ghidonul motocicletei și urmele de sânge. Mai mult ca atât, acest proces-verbal a fost semnat inclusiv și de către inculpatul Postică Ghenadie, care nu a avut careva obiecții privind întocmirea acestuia.

Totodată, urmează de reținut că schița accidentului rutier a fost semnată la fel, și de către partea vătămată Gavrilaş Vasili, cât și martorii asistenți Brașoveanu Vadim și Brașoveanu Serghei (f. d. 9, vol. I), care la fel, nu au invocat careva obiecții.

Corectitudinea și exactitatea întocmirii acesteia se confirmă și prin tabelul fotografic (f. d. 10 – 13), în care se observă indubitabil locul amplasării cioburilor de sticlă și a mânerului de la ghidonul motocicletei, fapt ce indică la locul comiterii accidentului rutier, și anume virarea automobilului de model „VW Transporter” spre dreapta cu intrarea pe contrasens, unde la o distanță de aproximativ 14, 5 m s-a și produs ciocnirea.

La fel, inadmisibil este și argumentul recurenților precum că „*Gavrilaş Vasili nu avea dreptul de a conduce motocicleta de model MT – 10, ultimul conducea motocicleta care nu era verificată tehnic și nici nu putea să fie exploatată tehnic, din motivul că nu era înmatriculată, nu avea revizia tehnică, ba mai mult ultimul conducea motocicleta și nu respecta regulile de securitate la trafic, conducea motocicleta fără cască de protecție, transporta pasageri pe ataș, dar nu în ataș după cum este stipulat în Regulamentul Circulației Rutiere, încălcând cerințele Regulamentului de Circulație Rutieră și anume pct. 9, 10 alin. (1) lit. b), 10 alin. (3), 45 alin. (1), 45 alin. (2), 83 lit. b), c), 84 lit. b), 119, 120, 121 lit. b)*”, or, în speța dedusă judecării, cauza producerii accidentului rutier nu este starea tehnică a motocicletei, cât și conducerea acesteia cu careva încălcări a securității tehnice.

Aici instanța de recurs remarcă că potrivit pct. 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție privind practica judiciară cu privire la aplicarea legislației în cadrul examinării cauzelor penale referitor la încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport nr. 20 din 08 iunie 1999, se stipulează, că „Nu poate fi temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care în acțiunile

lui există componenta infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere și/sau de exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate și de către pățimit (conducător auto, pieton, pasager, ori de către alt participant la trafic).

În acest sens, Colegiul penal enunță, chiar dacă și conducătorul motocicletei se deplasa cu motocicleta fără a fi verificată tehnic și nu respecta regulile de securitate la trafic, situația de accident a fost creată de inculpat, or, partea vătămată se deplasa pe banda sa de circulație, și era în drept să considere că ceilalți participanți la trafic respectă Regulamentul Circulației Rutieră al RM.

La fel, drept neîntemeiat și pur declarativ este și argumentul precum că „*Gavrilaș Vasili nu a întreprins măsuri de a stopa motocicleta întru evitarea comiterii accidentului rutier pe când, Postică Ghenadie a stopat mijlocul de transport, întru evitarea accidentului rutier, fapt confirmat și de către Brașoveanu S. și Raportul de expertiză nr. 2171 din 05 noiembrie 2012*”, or, potrivit raportului de expertiză nr. 791 din 09 aprilie 2012 (f. d. 106 – 109, vol. I) s-a constatat că în premomentul tamponării automobilului „Volkswagen Transporter” și motocicletei „MT – 10” se deplasau unul în întâmpinarea altuia, și totodată axele lor longitudinale se amplasau sub un unghi de aproximativ 20°, iar potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 30 octombrie 2011 (f. d. 7 – 13, vol. I), reiese că anume inculpatul a fost inițiatorul comiterii accidentului rutier, încălcând Regulamentul Circulației Rutiere, și anume art. 45.

Subsidiar la cele expuse, Colegiul penal ține să menționeze că Curtea Europeană, referindu-se la erorile judiciare care pot duce la casarea unei hotărâri judecătorești, a specificat că simpla considerare a faptului că investigația în cauza deferită judecății, în opinia inculpatului sau apărătorului acestuia, a fost incompletă și părtinitoare, nu poate prin ea însuși, în absența erorilor judiciare sau a unor încălcări serioase a procedurilor judecătorești, erori evidente în aplicarea dreptului material sau a oricărui alt motiv important ce rezultă din interesul justiției, să indice asupra prezenței unei erori judiciare în procedura anterioară.

În esență, toate acestea conturează convingerea fermă a instanței de recurs că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii imputate prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței și urmează să execute pedeapsa stabilită de instanța de apel, în volum deplin.

Nu în ultimul rând, Colegiul mai reține că majoritatea criticilor formulate de recurent în recursul declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în privința lui Postica Ghenadie, în instanța de apel și, căroră instanța de apel, le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și

faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârii atacate, nu s-au stabilit.

În consecință, Colegiul penal având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate în cererea de recurs ordinar declarat de avocatul Maliga Lilian cu inculpatul Postică Ghenadie, sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Maliga Lilian cu inculpatul Postică Ghenadie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Postică Ghenadie XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **02 martie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda